

२०९०-११

शास्त्री परीक्षा

खण्ड- प्रथम अधिसत्र-द्वितीय

विषय- संस्कृत(खर्वग), पत्र- सप्तम

समय: ३½ घण्टा

सम्पूर्णाङ्क- ५०

निर्देश: एकस्यां पंक्तौ दश शब्दाः प्रतिपृष्ठं च अष्टौ पंक्तयो लेख्याः-

१- केचन अष्टौ प्रश्नाः समाधीयन्ताम् ।

८

- अ- क्षणसम्पदियं कीदृशी?
- ब- विद्युत् कदा प्रकाशं दर्शयति?
- स- किं सदा दुर्बलं भवति?
- द- पापस्य बलं कीदृशं भवति?
- य- भवदुःखशतानि तर्तुकामैः किं न विमोच्यम्?
- र- आचार्यशान्तिदेवस्य स्थितिकालः कः?
- ल- अशुचिप्रतिमा का?
- व- जगदेकसार्थवाहाः के?
- श- किं सततं फलति?
- ष- बोधिचित्तं कतिविधं भवति?

(२)

२- लघूत्तरीयाः केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः । ३×५=१५

क- कस्य मातुः इत्यादि श्लोकस्य व्याख्या कार्या ।

ख- जगदानन्दबीजस्यजगददुःखौषधस्य च ।

ग- बोधिचित्तमाहात्म्यं वर्णयत ।

घ- बोधिसत्त्वानां पूजाप्रकारं वर्णयत ।

ड- दुर्लभानां परम्परा का?

च- बोधिचर्यावतारानुसारं चित्तनिग्रहोपायाः प्रतिपादनीयाः ।

छ- किम् अपूर्वसत्त्वम्?

३- बोधिसत्त्वस्य वैरिणः कीदृशी गतिः

भवतीति सविस्तरेण विवेचयत ।

५

अथवा

रत्नत्रयं किम्? इति साधु निख्ययत ।

४- किमपि पद्यद्वयं ससन्दर्भं संस्कृतेन व्याख्यायताम् । १२

अ- कदलीव फलं विहाय याति

क्षयमन्यत् कुशलं तु सर्वमेव ।

सततं फलति क्षयं न याति

प्रसवत्येव तु बोधिचित्तवृक्षः ॥

ब- सुपरीक्षितमप्रमेयधीभिः
 बहुमूल्यं जगदेकसार्थवाहैः ।
 गतिपत्तनविप्रवासशीलाः
 सुदृढं गृहणत बोधिचित्तरल्म् ॥

स- कृते यः प्रतिकुर्वीत
 सोऽपि तावत् प्रशस्यते ।
 अव्यापारितसाधुस्तु
 बोधिसत्त्वः किमुच्यताम् ॥

६- कमप्येकं विषयमाश्रित्य पृष्ठत्रयात्मको निबन्धो लेख्यः-

१०

क- सौत्रान्तिकः ।
 ख- विज्ञानवादः ।
 ग- हेतुप्रत्ययः ।